
TAMKO LA KIMATAIFA JUU YA HAKI NA WATOTO

20 Novemba 2021

Kongamano la Dunia la 2021 juu ya Haki na Watoto;

Baada ya kukusanya washiriki zaidi ya 4,800 wa vizazi kutoka nchi zaidi ya 100 kuanzia tarehe 15 hadi 20 Novemba 2021 kupitia jukwaa la mtandaoni, lenye mada ya “Kuhakikisha upatikanaji wa haki kwa watoto wote: kuelekea mifumo ya haki ya mtoto isiyobagua na jumuishi”;

Baada ya kuandaliwa na Mpango wa Kimataifa wa Haki na Watoto (muungano wa Ardhi ya wanaume, Mageuzi ya Adhabu Kimataifa), Chama cha Kimataifa cha Majaji na Mahakimu wa Vijana na Familia, na Taasisi ya Kimataifa ya Haki za Mtoto) na kusimamiwa na Mahakama Kuu ya Haki ya Mexico, kwa msaada wa kiufundi kutoka Mfuko wa Watoto wa Shirika la Umoja wa Mataifa, Ofisi ya Mwakilishi Maalum wa Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa kuhusu Ukatili dhidi ya Watoto, Ofisi ya Umoja wa Mataifa ya Madawa ya Kulevya na Uhalifu, Ofisi ya Umoja wa Mataifa Kamishna Mkuu wa Haki za Kibinadamu, Shirika la Ushirikiano wa Kiuchumi na Maendeleo, na Watafuta Njia kwa Jamii zenye Amani, Haki na Jumuishi; chini ya usimamizi wa Baraza la Ulaya na Bunge la Ulaya; kwa msaada wa pro bono kutoka kwa Baker McKenzie; na maoni kutoka kwa Kamati ya Kisayansi, Kamati ya Heshima, Kikundi cha Ushauri cha Mtoto na Vijana, na mikutano ya maandalizi ya kikanda na kitaifa ya Kongamano la Dunia;

Kuthibitisha tena dhamira thabiti ya kukuza, kulinda, na kutimiza haki za watoto zilizomo katika Mkataba wa Umoja wa Mataifa (United Nations /UN) wa Haki za Mtoto na viwango vingine vinavyohusika vya kimataifa vya haki za mtoto;

Tukikumbuka ahadi zilizowekwa katika Azimio la Paris (Ufaransa, Mei 2018), Azimio la Geneva (Uswizi, Januari 2015), na Azimio la Lima (Peru, Novemba 2009) la Makongamano matatu ya awali ya Ulimwengu ambayo yalilenga mada zinazohusu haki kwa watoto, urejeshaji haki, na uimarishaji wa mifumo ya haki ya mtoto;

Kuunga mkono mapendekezo na hoja za hatua zilizobainishwa katika Wito wa Kimataifa wa Haki kwa Watoto (Septemba 2019) na Watafuta Njia kwa Jamii zenye Amani, Haki na Jumuishi kuhusiana na Lengo la 16 la Maendeleo Endelevu, lililoandaliwa na

kuidhinishwa na kundi tofauti la serikali na mashirika ya kiraia. mashirika na taasisi za kitaaluma katika ngazi ya kimataifa, kikanda na kitaifa;

Kwa kutambua haja ya kusisitiza tena madai yaliyotolewa na watoto na vijana katika taarifa yao kwenye Kongamano la Dunia lililopita (Ufaransa, Mei 2018); umuhimu wa mwongozo uliotolewa katika *Utafiti wa Kimataifa wa Umoja wa Mataifa juu ya Watoto Walionyimwa Uhuru* (Novemba 2019); athari za COVID-19 juu ya upatikanaji wa haki kwa watoto zilizoangaziwa katika *Muhtasari wa Sera ya Umoja wa Mataifa (United Nations /UN): Athari za COVID-19 kwa watoto (Aprili 2020) na Ujumbe wa Kiufundi wa Asasi Tofauti: COVID-19 na Watoto Kunyimwa Uhuru wao (Aprili 2020); masomo yaliyowasilishwa katika Ufikiaji wa Haki kwa Watoto wa Mfuko wa Watoto wa Umoja wa Mataifa (United Nations Children's Fund /UNICEF) katika enzi ya COVID-19: Mafunzo kutoka kwenye Utekelezaji (Desemba 2020); na ahadi kwa watoto zilizotolewa na wakuu wa nchi na serikali, mawaziri, na wawakilishi wa Nchi Wanachama wa Umoja wa Mataifa (UN) katika Azimio la Kyoto la Kuendeleza Kinga ya Uhalifu, Haki ya Jinai na Utawala wa Sheria (Japani, Machi 2021) kwa mnasaba wa Mkutano wa Kumi na Nne wa Umoja wa Mataifa la Kuzuia Uhalifu na Haki ya Jinai;*

Inabainisha yafuatayo:

1. Kwamba ingawa Mkataba wa Umoja wa Mataifa wa Haki za Mtoto (Convention on the Rights of the Child /CRC) hautaji maneno mahususi kupata haki au masuluhisho, dhana hiyo imeainishwa kiujumla katika vifungu vyake vyote, ikijumuisha kanuni ya maslahi bora; haki ya watoto kupata habari, kutoa maoni yao na kusikilizwa; haki ya kulindwa dhidi ya aina zote za ukatili; haki, ulinzi na dhamana zilizoamriwa kwa watoto walio katika migogoro na wanaowasiliana na sheria; na hatua zilizoainishwa kuhusiana na kunyimwa uhuru na kurejesha kwa kuwajumuisha tena watoto walioathiriwa, miongoni mwa mambo mengine;
2. Kwamba Azimio la Kimataifa la Haki za Binadamu na Mkataba wa Kimataifa wa Haki za Kiraia na Kisiasa, miongoni mwa mambo mengine, yanatumika sawa kwa watoto wote, na kuthibitisha kwamba mtu yeyote ambaye haki zake au uhuru wake umekiukwa ana haki ya kupata suluhisho linalofaa, na kwamba haki hii ni sawa. kuamuliwa na mamlaka husika ya mahakama, ya utawala, au ya kutunga sheria, au na mamlaka nyingine yoyote yenye uwezo iliyotolewa na mfumo wa kisheria wa nchi;
3. Kwamba kanuni ya kutobaguliwa ni nguzo ya msingi ya Mkataba wa Kitaifa na inatumika kama msingi wa vyombo vingi vya kisheria vya kimataifa, kikanda na kitaifa;
4. Kwamba Nchi Wanachama wa Umoja wa Mataifa katika Baraza Kuu la Umoja wa Mataifa zimekubali upatikanaji sawa wa haki kama haki ya msingi, ikiwa ni pamoja na watoto, na kwamba kuhakikisha upatikanaji sawa wa haki kwa wote na kukomesha ukatili dhidi ya watoto ni mambo ya msingi ya Ajenda ya 2030 ya Maendeleo Endelevu hasa Lengo la 16;
5. Kwamba watoto wanalazimishwa kuwajibika kwa ajili ya kushindwa kwa jamii, ikiwa ni pamoja na aina nyingi za ukatili unaoelekezwa kwao ndani na nje ya muktadha wa haki, ambao huathiri kwa kiasi kikubwa watoto waliotengwa na kuzuia juhudi za kuzuia na kukabiliana na hali na mambo ya hatari ambayo husababisha watoto kuguswa na sheria,

iwe kama mwathiriwa/mnusurika, mtuhumiwa au mkosaji aliyehukumiwa, shahidi, mchanganyiko wa yote, au katika hali nyingine yoyote;

6. Kwamba janga la COVID-19 limekuza ukosefu wa usawa wa kijamii uliopo na kudhoofisha zaidi au kulemaza kabisa mifumo na huduma za haki na ulinzi wa mtoto ambazo tayari ni dhaifu, na kwamba matatizo haya yanazidishwa na maelfu ya migogoro mingine ya kisasa na inayoendelea, ikiwa ni pamoja na hali ya hewa na mgogoro wa mazingira, mivutano ya kijiografia na kisiasa na migogoro ya silaha, migogoro ya kiuchumi, na dharura nyingine za kibinadamu, ambazo zinahitaji kuundwa kwa mifumo thabiti, mifumo na mbinu zinazoweza upatikanaji endelevu wa haki kwa watoto wote;
7. Kwamba ulimwengu umezidi kushuhudia watoto na vijana walioweza wakiwa mstari wa mbele katika harakati za kitaifa na kimataifa wakidai haki za kijamii, kijinsia, rangi, hali ya hewa na kisiasa, huku wakifanikiwa kuhamisha mijadala na kuathiri mageuzi ya mfumo wa haki;
8. Kwamba kukosekana kwa ubaguzi na usawa katika mfumo wa haki ya mtoto na katika utoaji wa ufikiaji wa haki hatimaye kutawanufaisha watoto wote, bila kujali wao ni nani, wanatoka wapi, au wako katika hali gani;
9. Kwamba watoto wanaowasiliana na sheria kwa asili wana haki sawa na mtoto mwingine yeyote, jambo ambalo linahitaji heshima sawa na ya usawa kwa na ulinzi wa haki na ustawi wao, kwa kuzingatia udhaifu fulani na mahitaji yanayokabiliwa na kila mtoto na utambuzi wa uwezo wao unaoendelea;
10. Kwamba ni muhimu kwa mifumo inayosimamia maeneo ya haki, ulinzi na ustawi wa mtoto, ulinzi wa jamii, elimu, na huduma za afya, miongoni mwa mambo mengine, kufuata uratibu na ushirikiano wa fani mbalimbali ili kushughulikia kwa ukamilifu na kwa ufanisi kesi zinazohusu watoto kuwasiliana na sheria katika hali yoyote;

Inaheshimu sauti zifuatazo za watoto na vijana zilizokusanywa na Kikundi cha Ushauri cha Watoto na Vijana cha Kongamano la Dunia:

11. Sisi ni kundi la watoto na vijana ambao tuna shauku kuhusu haki za watoto katika kuwasiliana na mifumo ya haki, hasa kwa sababu wengi wetu tumepitia mifumo hii moja kwa moja sisi wenyewe, na kulingana na uzoefu wetu, tunahisi kwamba:
 - a. Ubaguzi kati ya vizazi na ukosefu wa usawa wa kiuchumi ni sababu kuu za watoto kuwasiliana na sheria;
 - b. Watoto wanaowasiliana na sheria hukabiliwa na aina nyingi na za kuchanganya za matatizo, ikiwa ni pamoja na ukatili wa nyumbani, dhuluma katika familia, na kutengwa na elimu, jambo ambalo linaweza kuathiri sana afya ya akili ya watoto;
 - c. Mifumo ya haki haifanyi haki za watoto kuwa kipaumbele, jambo ambalo huwaacha watoto wengi wakihisi wameumizwa, kupuuzwa, na kuhuzunishwa na kukutana kwao na mfumo wa haki;

- d. Mifumo ya haki ya jinai mara nyingi huzingatia adhabu na lawama, badala ya urekebishaji na kurejesha amani;
12. Tunaamini kwamba watoto ni raia wa leo na viongozi wa kesho, na tunaomba kwamba watu wazima watambue hili na kwamba wawawezeshe watoto kujua haki zao;
13. Ili kuleta mabadiliko ya kweli kwa watoto wanaowasiliana na mifumo ya haki, tunazitaka serikali na mashirika ya kiraia kufanya kazi pamoja na watoto na vijana ili kuhakikisha kwamba haki za watoto wote, kama zilivyoainishwa katika sheria za kimataifa, zinatimizwa kwa kila mtoto duniani;
14. Hasa, tunadai kwamba:
- a. Watoto wote wanapewa fursa sawa ya kupata haki kwa njia inayojumuisha na isiyobagua kwa sababu yoyote ile;
 - b. Watoto wanapewa uhuru wa kutoa maoni yao na mitazamo yao kuchukuliwa kwa uzito;
 - c. Uwezo wa watoto kufanya maamuzi kuhusu maisha yao wenyewe unatambuliwa, na kwamba wanapokea usaidizi wa kutosha kutoka kwa watu wazima;
 - d. Watoto hupewa habari na mwongozo wa jinsi bora wanavyoweza kushughulikia hali ya kutokuwa na uhakika na nyakati za shida, sawa na janga la sasa;
 - e. Watoto wanaowasiliana na sheria wanatendewa kwa njia ya utu, ambapo haki zao zinaheshimiwa, na ambayo inachukua mtazamo kamili wa afya ya akili na ustawi wao;
 - f. Vijana wanaowasiliana na sheria ambao "wana umri wa nje" wa utoto wanapewa masharti sawa na watoto;
 - g. Watoto na vijana wanapewa fursa za kujifunza na kushirikishwa katika michakato ya urejeshaji;
 - h. Watoto na vijana wanasaidiwa kudai haki zao, jambo ambalo ni muhimu katika kufufua imani katika mifumo ya haki;
15. Tuna hakika kwamba haki ya kweli kwa na pamoja na watoto inaweza kupatikana wakati watoto wote wanachukuliwa kuwa sawa na kupewa fursa za kufanya kazi kwa ushirikiano na watu wazima ili kutimiza ahadi za haki za binadamu;

Kwa hivyo, sisi kama waandaaji, washirika, na washiriki wa Kongamano la Dunia, kwa pamoja tunatoa wito kwa wadau wote husika, ikijumuisha serikali na asasi za kiraia, kwa

Kufanya utambuzi wa kweli wa Haki na Watoto, leo na kesho

16. Kufanya kazi bega kwa bega, kama watoto na watu wazima, ili kufikia ufikiaji sawa, usio na ubaguzi, na unaojumuisha haki kwa watoto wote ulimwenguni, kwa njia ambayo inashirikiana na watoto kama wataalam na washiriki wakuu katika harakati za kuleta mabadiliko chanya, ikiwa ni pamoja na katika utungaji kikanuni wa haki ya mtoto na upatikanaji wa haki, ujenzi na marekebisho ya mifumo ya kisheria na udhibiti, uendeshaji wa mifumo na utekelezaji wa taratibu, kujenga uwezo wa watendaji husika, na uwajibikaji unaotekelezwa wa wenye wajibu; jumuiya, na jamii pana;
17. Kuboresha mazingira wezeshi kwa watoto kama wenye haki ili kufanya kazi kama mawakala wa mabadiliko, na kukuza sauti za leo na siku zijazo, kwa kutoa mwongozo na taarifa kuhusu sheria na taratibu za kisheria zinazowafaa watoto, zinaozingatia jinsia, na mwongozo zinazojumuisha ulemavu, kuboresha uelewa wa umma wa haki za watoto kwa watoto na watu wazima sawa, kufuatilia mawasiliano yanayolengwa na mtoto kwa njia ambayo ni bora zaidi kwa kuwafikia watoto, na kuhakikisha mbinu jumuishii na zinazofikiwa za ushiriki wa watoto wa asili na hali zote, wakiwemo watoto wote wanaowasiliana na sheria;
18. Kuagiza ushiriki wa mtoto katika sheria na kutekeleza sheria hii ili kuhakikisha kuwa watoto wameketi mezani, badala ya kuhimiza ushiriki wa watoto na kujihusisha na watoto bila mpangilio na kama mada ya mashauriano, haswa kwa vikundi vya watoto wanaowasiliana na sheria. mara nyingi hutengwa kwenye mijadala kwa sababu ya ubaguzi, kutengwa, mazingira magumu au hali hatarishi walizomo;

Upatikanaji wa haki kwa watoto bila ubaguzi

19. Zingatia dhana za ukosefu wa usawa na ubaguzi ulioenea katika mijadala yoyote na mageuzi kuhusu haki ya mtoto, na kuanzisha masuluhisho ya vitendo ili kuondoa ubaguzi kwa sababu yoyote ile kwa kila mtoto anayewasiliana na sheria, kwa namna inayoepuka kuweka lebo hasi na athari ya unyanyapaa;
20. Kuhakikisha upatikanaji sawa na usawa wa haki kwa watoto wote, hasa wale wanaotoka katika makundi yaliyotengwa, kwa namna ambayo inakumbatia kabisa haki ya jinai, kiraia, kiutawala, jadi/desturi, mpito na haki ya kijamii;
21. Kuendeleza na kutumia taratibu zinazolingana na umri, kujumuisha ulemavu, zinazozingatia jinsia, na zinazozingatia mahitaji na taratibu za haki na vifaa kwa watoto wote wanaowasiliana na sheria ambazo zimezingatia muktadha na msingi wa sayansi ya neva, ukuaji na tabia;
22. Kuanzisha hatua zinazoheshimu na kushughulikia tofauti za kitamaduni na lugha za kila mtoto anayewasiliana na sheria;
23. Kuanzisha huduma za kijamii na hatua zisizo za ulezi ambazo zinatekelezwa kwa ubunifu na jamii zenyewe na zinazoweza kufikiwa na watoto kote ulimwenguni kwa njia isiyo ya kibaguzi na inaojumuisha;

24. Kuendelea na kuimarisha ukusanyaji wa data na tathmini katika ngazi ya kitaifa na ngazi za chini yake ili kuelewa jinsi watoto wa kiasili, wachache na waliotengwa wanavyowasiliana na sheria, jinsi ufikiaji wao wa haki unavyozuiwa, na sababu kuu za tofauti mbaya dhidi ya watoto hawa. na mifumo ya haki, ili kuzuia uwakilishi wao kupita kiasi katika mfumo na kuendeleza uingiliaji unaoeleweka, unaofaa na endelevu;
25. Kuhakikisha uwepo wa dhamira ya hali ya juu ya kisiasa kuelekea mifumo ya haki ya mtoto isiyobagua na inayojumuisha watoto wote na upatikanaji sawa wa haki kwa watoto, pamoja na uwekezaji ufaao, wa kutosha, na wa usawa wa wakati na rasilimali na kuwajengea uwezo wadau wote wanaohusika ambao wanawasiliana na watoto;

Ufikiaji thabiti wa haki kwa watoto wakati wa majanga na magonjwa ya milipuko

26. Kupitisha misingi ya kisheria na kisera kwa michakato na taratibu bunifu na thabiti za haki kwa watoto wakati wa miktadha ya dharura na isiyo ya dharura ili kuwezesha ufikiaji endelevu wa haki kwa watoto wote;
27. Kufikiria kutekeleza mahakama pepe, mashauri, mahojiano, usimamizi wa kesi na taarifa, na taratibu nyinginezo, kwa namna ambayo inahakikisha ulinzi wa kiutaratibu, unaokamilisha usikilizaji wa kesi na taratibu za ana kwa ana, na zinazoundwa kwa kuzingatia kanuni zilizojaribiwa na zinazofaa, kwa kuzingatia mgawanyiko wa kidijitali na kijiografia, ufikiaji na ujumuishi, usalama na faragha, usiri, na kiwango cha ridhaa na faraja ya mtoto;
28. Kuanzisha na kutekeleza itifaki wazi za ushirikiano wa asasi na sekta nyingi katika kupanga na kukabiliana na dharura/migogoro, na kuhakikisha kwamba vyombo muhimu katika mifumo ya ulinzi na haki ya mtoto vinazingatiwa kuwa huduma muhimu zinazoruhusiwa na kupewa kipaumbele kufanya kazi wakati wa janga au dharura;
29. Kujenga uwezo wa watendaji wa haki kwa msingi unaoendelea ili kuwatayarisha kupitisha na kutumia kwa haraka na kwa ufanisi hatua na zana zilizotengenezwa na kuanzishwa ili kukabiliana na hali tete wakati wa majanga;
30. Kuandaa nyenzo za taarifa zinazofaa watoto, zinazozingatia jinsia, na ulemavu kuhusu mbinu za kukabiliana na athari na kutokuwa na uhakika wa migogoro na magonjwa ya milipuko kuhusiana na haki za watoto na fursa za kupata haki;

Upatikanaji wa haki kwa watoto kwa watoto wote wanaowasiliana na sheria

31. Kufuatilia mbinu mbalimbali katika upatikanaji wa haki kwa watoto, kwa kuzingatia uratibu usio na mshono kati ya sekta na miongoni mwa watendaji, kwa namna ambayo inapunguza mawasiliano yasiyo ya lazima ya watoto na mifumo ya haki;
32. Kutoa haki na huduma za kijamii zinazofaa kwa watoto, zinazozingatia jinsia, ulemavu-jumuishi, habari za kiwewe na zinazofaa muktadha, habari, na usaidizi mwingine unaofaa wa kisheria na usio wa kisheria kwa watoto wote wanaowasiliana na

sheria kwa njia yoyote, katika namna inayoitikia mahitaji ya mtoto binafsi, utambulisho na usuli, hali, na kiwango cha ukomavu;

33. Kuhakikisha utoaji wa msaada unaopatikana wa afya ya akili na kisaikolojia ili kuwasaidia watoto wanaowasiliana na sheria na familia zao kukabiliana, kurekebisha na kubadilika katika uso wa hali zao mahususi;
34. Kutambua na kutekeleza mbinu madhubuti za uingiliaji kati wa mapema, usaidizi na uimarishaji wa familia kamili na wa kina, na ujenzi wa jamii kupitia uimarishaji wa mipango na huduma za ulinzi wa kijamii, ili kuvuruga njia zinazoongoza watoto kuwasiliana na sheria, kuzuia na kupunguza. hatari zinazoweza kusababisha tabia ya kuudhi au kuudhi tena, na kuwawezesha watoto kuishi utoto wa kawaida bila ukatili na udhaifu usiofaa;
35. Kuweka kipaumbele kwa haki urejeshaji, ubadilishaji, urekebishaji, na ujumuishaji upya kwa watoto wote wanaowasiliana na sheria kupitia mbinu za kina, zilizoratibiwa na zilizolengwa za usimamizi wa kesi, badala ya uingiliaji uliojitenga na wa jumla;
36. Kuharamisha tabia ya mtoto ambayo inapaswa na inaweza kushughulikiwa kwa ufanisi zaidi na mifumo inayohusika katika ulinzi wa mtoto, ulinzi wa kijamii, huduma ya afya, na usaidizi wa afya ya akili na kisaikolojia, miongoni mwa mambo mengine, ikiwa ni pamoja na majibu ya aina mbalimbali mbadala kwa makosa yanayohusiana na madawa ya kulevya na kuondolewa kwa makosa ya hali; na
37. Kuanzisha mafunzo maalum, kurekebisha mitaala ya kitaaluma, na kukuza ubunifu wa utoaji huduma ili kujenga nguvu kazi ya kitaalamu na yenye uwezo wa karne ya 21 ya watendaji wa haki ya mtoto na ulinzi wa mtoto na wadau husika, hasa watendaji wa sheria, maafisa wa kutekeleza sheria, waendesha mashtaka, maafisa wa mahakama, maafisa wa marekebisho na wafanyakazi wa huduma za jamii, kuhusu mada zinazojumuisha ukuaji wa mtoto, mbinu za mahojiano na maswali zinazofaa kwa mtoto, itifaki zinazofaa za kuzuia kuumizwa tena na kiwewe, na mbinu za kupunguza kwa uangalifu upendeleo ulio wazi.

Programu ya Kimataifa wa Haki na Watoto ni programu ya pamoja iliyotayarishwa na muungano wa mashirika ya kimataifa ambayo hupanga Kongamano la Dunia kama Hatua ya Kimataifa ya Haki na Watoto na pia hushirikisha na kuhamasisha jumuiya ya kimataifa ya watendaji kupitia jukwaa la mtandaoni la Haki Na Watoto. Inalenga kuwezesha mijadala muhimu na utatuzi wa matatizo unaolenga hatua miongoni mwa wataalamu kupitia nafasi ya mtandaoni na ya tovuti kwa ajili ya kutafakari, kubadilishana, na kujifunza mara kwa mara katika nyanja ya haki ya mtoto.

Hayo **Makongamano ya Dunia kuhusu Haki na Watoto** yameundwa kushughulikia masuala ya sasa zaidi yanayohusiana na watoto katika mawasiliano na/au mgongano na sheria, na yanatoa nafasi iliyojitolea na hai kwa watoto na vijana, watunga sera na wadau wa mfumo wa haki, wasomi, mashirika ya kiraia na wawakilishi wa Umoja wa Mataifa (UN), na wataalam wengine na watendaji: (1) Kukuza mifumo ya haki na inayofaa kwa pia na watoto ulimwenguni kote; (2) Kutoa nafasi kwa wataalamu kubadilishana mbinu bora, kukuza ushirikiano wa kisayansi, kuandaa mapendekezo ya sera, na kuongeza ufahamu wa haki kwa watoto; na (3) Kusaidia utekelezaji wa utekelezaji wa sheria na viwango vya kimataifa vinavyohusiana na haki za watoto na vijana wanaowasiliana na sheria.

Kongamano la Ulimwengu la **2021 kuhusu Haki na Watoto** lililenga kubadilishana mikakati inayozingatia mazoezi ili kupunguza ubaguzi unaodhoofisha ufikiaji wa - na ubora wa - mifumo ya haki, na kuhakikisha kuwa watoto wote wanahakikishiwa kutendewa sawa mbele ya sheria. Washiriki walijihusisha katika vikao vya majarida ya kimataifa na kikanda na warsha zenye mwelekeo wa vitendo zinazojumuisha mijadala ya jopo, mafunzo yaliyoidhinishwa, na mikutano ya vikundi kazi iliyozingatia sera. Ndani ya mada ya jumla ya “Kuhakikisha upatikanaji wa haki kwa watoto wote: kuelekea mifumo ya haki ya mtoto isiyobagua na jumuishi”, mada ndogo 11 zilipewa kipaumbele wakati wa Kongamano la Dunia:

- Ubaguzi wa kimfumo na uhalifu usio na uwiano wa watoto kutoka kwa makundi ya kiasili, kikabila na mengine madogo madogo;
- Ubaguzi kutokana na jinsia, mwelekeo wa kijinsia, na utambulisho wa kijinsia : kukuza mbinu ya haki ya kijinsia;
- Ubaguzi unaowapata watoto na vijana walioathiriwa na uhamiaji, wakiwemo wakimbizi, watoto wa kigeni wasio na walezi, na watoto wa wazazi wa kigeni;
- Ubaguzi kutokana na ulemavu na hali ya afya;
- Ubaguzi kutokana na matumizi ya madawa ya kulevya na dhuluma;
- Uhalifu wa tabia za watoto mtandaoni;
- Vikomo vya umri na makosa ya hali;
- Kuhakikisha kwamba sauti ya mtoto inasikika katika mifumo ya haki ya mtoto;
- Kutimiza haki za watoto katika miktadha ya wingi wa kisheria;
- Kujenga mifumo thabiti ya haki ya mtoto wakati wa majanga na magonjwa ya milipuko; na
- Kukabiliana na ukatili ndani ya mifumo ya haki ya mtoto na kuhakikisha mbinu rafiki kwa watoto kwa waathiriwa, wakosaji na mashahidi.

Hili **Azimio la Ulimwenguni kuhusu Haki na Watoto** liliandaliwa na Muungano wa Kongamano la Dunia na Kundi lake la Ushauri la Watoto na Vijana, pamoja na maoni kutoka kwa Kamati ya Kisayansi, washirika wa kuandaa, na washiriki wa Kongamano la Dunia na mikutano yake ya maandalizi.

Kwa habari zaidi, tembelea www.justicewithchildren.org.